

**KERK
AAN DE
MAAS**

Kerst
december 2024
januari 2025

Rob de Ruijter en Esther Heijkoop

UITVAARTVERZORGING RIDDERKERK

Adriaen van Ostadestraat 1^a | 2981 CB Ridderkerk

- Persoonlijke zorg en aandacht
- Oog voor zorg na de uitvaart
- Eigen 24 uurs-huiskamers
- Dag en nacht beschikbaar
- Vrijblijvende voorbespreking

T 0180 - 430 300

E info@uvvr.nl

W www.uitvaartverzorgingridderkerk.nl

ZAALVERHUUR

voor zakelijke en particuliere bijeenkomsten

In het kerkgebouw *Kerk aan de Maas* zijn diverse zalen te huur. De kleine zaal is zeer geschikt voor het vieren van verjaardagen. De grote zaal leent zich goed voor recepties en feesten. De twee vergaderzalen met groot scherm zijn geschikt voor vergaderingen tot 20 personen. De kerkzaal met podium en orgel is ideaal voor kleine en grote koorrepetities.

Adres

Kerk aan de Maas
Pretoriusstraat 56
Ridderkerk
www.pgbolnes.nl

Neem contact op met
coördinator Marit Leertouwer
via beheer@pgbolnes.nl of
06 272 123 89.

Lied: Maria, had je door...

Maria, had je door dat jouw baby ooit zou wandelen op water?
Maria, had je door dat jouw baby ooit de mensheid vrij zou maken?
Kon jij al zien hoe jouw eigen zoon je hart vernieuwen zou?
Jij schonk dit kind het leven en Hij schenkt het weer aan jou.

Maria, had je door dat jouw baby ooit de blinden zou genezen?
Maria, had je door hoe jouw baby ooit de stormen zou bevelen?
Kon jij al zien hoe jouw eigen zoon de hemel in zich draagt?
Jouw kus op Jezus' wangen is een kus op Gods gelaat.

Maria had je door, kon je het al zien?

De blinde ziet, de dove hoort, de doden leven op,
de lamme springt en alles zingt "alle eer aan God".

Maria, had je door dat jouw baby ooit de schepping zag beginnen?
Maria, had je door dat jouw baby ooit de wereld terug zal winnen?
Kon jij al zien hoe die dag zal zijn jouw zoon als lam van God?
De baby in je armen is waarlijk God met ons.

Bron: [LyricFind](#)

Oorspr. titel: Mary did you know

Tekst: Mark Lowry

Muziek: Buddy Greene

Ned. tekst: Roeland Smith

Bij de voorplaat

De volkstelling van Pieter Brueghel de jonge (1566 /1600). Het origineel hangt in het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten in

Van de redactie

De kopij voor de volgende uitgave moet uiterlijk op **vrijdag 17 januari 2025** (maar liefst eerder) zijn ingeleverd. Het gaat dan over de periode van **zaterdag 25-01-2025 t/m vrijdag 28-02-2025**. Kopij voor 'Kerk aan de Maas' is welkom op het mailadres basgeelhoed52@gmail.com of Scheldeplein 25, 2987 EL Ridderkerk.
Informatie: 0180-413 552.

De redactie,
Wil Wendrich, Hugo Stegman, Bas Geelhoed

Inhoudsopgave

1	Lied, Bij de voorplaat, Redactie
2	Klokken van hoop
3	Kerkdiensten
6	Beroepingscommissie, Gemeenteberaad
8	Kleuren kerkelijk jaar
9	Actie Kerkbalans
10	Eeuwigheidszondag
11	Aanbidding der herders
12	Agenda, Bloemen
13	Stille nacht
14	Gemeenteberichten
15	Bouwberichten, Kerstvieringen
16	WED
17	Kerstgedicht, Verjaardagen
18	Collectes, Logeershuis
19	Opbouwwerk
21	Diaconie
24	Breepleinkerkerk
25	Theologische Vorming, Zondagavondzang, PCOB
26	JOP, Leukste bladzijde
28	Contactpersonen

Klokken van hoop

KERSTHERBERG 2024
24 DECEMBER AANVANG 14.00 UUR

GROENE TUINKERK, IJSSELMONDE
KERK AAN DE MAAS, BOLNES

KERSTCAFÉ - CREATIEVE WORKSHOPS - KERSTPUBQUIZ
ADVENTSTAFEL - KERSTDORP MET KERSTKLOKKENTENTOONSTELLING
WERELDWINKEL - VERHALENVERTELLER - FILMPJES VAN HOOP
IN BOLNES: MAALTIJD, KERSTSAMENZANG EN KERSTAVONDDIENST

Kerkdiensten zondag 22 december t/m 26 januari 2025

Zondag 22 december 9.30 uur 4e Advent

Kleur kerkelijk jaar	Paars
Voorganger	Ds. C.L. de Rooij uit Rotterdam IJsselmonde
Lector	Paul van der Voort
Ouderlingen	Jan Luijendijk en Wil Wendrich
Diakenen	Nico Wendrich
Gastvrouw	Marjan Geelhoed
Koster	Bert Ruinard
Organist	Rien Verwijs
1 ^e en 2 ^e collecte	1. PKN Jonge generatie 2. Kerk
3 ^e collecte	Adventsproject Kinderen in Oekraïne
Oppas	Jan Luijendijk
Beeld en geluid	Hugo Stegman
Kerkauto	Henk den Breejen, Bas Geelhoed en Sophia de Lijster

Dinsdag 24 december

Kerstsamenzang 19.30 u Kerstavonddienst 20.30 u

Kleur kerkelijk jaar	Wit
Voorganger	Mw. Ria Keijzer-Meeuwse uit Voorburg
Ouderlingen	Wil Wendrich en Carla Trouw
Diakenen	Nico Wendrich
Gastvrouw	Paula den Breejen
Koster	Cees Opmeer
Organist	Rien Verwijs
1 ^e en 2 ^e collecte	1. Diaconie 2. Bloemen
3 ^e collecte	Adventsproject Kinderen in Oekraïne
Beeld en geluid	Paul van der Voort
Kerkauto	Paul van der Voort, Nico Wendrich en Gert Schop

Woensdag 25 december 09.30 u 1e Kerstdag

Kleur kerkelijk jaar	Wit
Voorganger	Mw. Drs. M.H.E. Pullen uit Dordrecht
Lector	Bas Geelhoed
Ouderlingen	Carla Trouw en Henk den Breejen
Diakenen	Marjon Koers
Gastvrouw	Arja van Wingerden
Koster	Rob Stegman
Organist	Rien Verwijs
1 ^e en 2 ^e collecte	1. Plaatselijk jeugdwerk 2. Kinderen in Oekraïne
Kindernevendienst	Femke Zandink
Oppas	Truus Luijendijk
Beeld en geluid	Nick Schinkelshoek
Kerkauto	Gert van Nes, Winy van der Pijl en Nel Hengstmengel

Kerkdiensten

Zondag 29 december 9.30 u

Kleur kerkelijk jaar	Wit
Voorganger	Dhr. G. Barendrecht uit Barendrecht
Lector	Hugo Stegman
Ouderlingen	Henk den Breejen en Sophia de Lijster
Diakenen	Nico Wendrich
Gastvrouw	Nel Hengstmengel
Koster	Winy van der Pijl
Organist	Rien Verwijs
1 ^e en 2 ^e collecte	1. Diaconie 2. Kerk
3 ^e collecte	House of Hope
Oppas	Janny van der Voort
Beeld en geluid	Femke en Arno Zandink
Kerkauto	Paul Zuurveld, Wim van Koeveringe en Jan Luijendijk

Dinsdag 31 december 19:30 uur

Christus is Koningkerk

Voorganger	Ds. G. van de Wetering
Ouderlingen	Sophia de Lijster en Jan Luijendijk
Diakenen	Marjon Koers
Collectes	Christus is Koningkerk
Kerkauto	Henk den Breejen, Bas Geelhoed en Sophia de Lijster

Zondag 5 januari 9.30 u Nieuwjaar wensen

10.00 u Kerkdienst

Kleur kerkelijk jaar	Wit
Voorganger	Mw .Ds. M. Moerland
Lector	Gerda van der Schilt
Ouderlingen	Jan Luijendijk en Wil Wendrich
Diakenen	Marit Leertouwer
Gastvrouw	Anja van der Graaf
Koster	Henk den Breejen
Organist	Rien Verwijs
1 ^e en 2 ^e collecte	1. Diaconie 2. Kerk
3 ^e collecte	House of Hope
Kindernevendienst	Janny van der Voort
Oppas	Miep van Nes
Beeld en geluid	Nick Schinkelshoek
Kerkauto	Paul van der Voort, Nico Wendrich en Gert Schop

Kerkdiensten

Zondag 12 januari 9.30 u**Gezamenlijke dienst met de Groene Tuinkerkerk in de Kerk aan de Maas**

Kleur kerkelijk jaar	Groen
Voorganger	Ds. S. Kurtzahn uit Leiderdorp
Lector	Carla Trouw
Ouderlingen	Henk den Breejen en Carla Trouw
Diakenen	Arja van Wingerden
Gastvrouw	Marjan Geelhoed
Koster	Cees Opmeer
Organist	
1 ^e en 2 ^e collecte	1. KIA binnenlands diaconaat 2. Diaconie
3 ^e collecte	House of Hope
Oppas	Sophia de Lijster
Beeld en geluid	Paul van der Voort
Kerkauto	Gert van Nes, Winy van der Pijl en Nel Hengstmengel

Zondag 19 januari

Kleur kerkelijk jaar	Groen
Voorganger	Mw. Drs. M.H.E. Pullen uit Dordrecht
Lector	Paul van der Voort
Ouderlingen	Carla Trouw en Henk den Breejen
Diakenen	Marjan Geelhoed
Gastvrouw	Marjan Geelhoed
Koster	Cees Opmeer
Organist	Thea Verhagen
1 ^e en 2 ^e collecte	1. Bloemen 2. PKN Missionair werk
3 ^e collecte	House of Hope
Oppas	Jan Luijendijk
Beeld en geluid	Bas Geelhoed
Kerkauto	Paul Zuurveld, Wim van Koeveringe en Jan Luijendijk

Zondag 26 januari Viering Maaltijd van de Heer

Kleur kerkelijk jaar	Groen
Voorganger	Ds. J. Brederveld uit Rotterdam
Lector	Gerda van der Schilt
Ouderlingen	Wil Wendrich en Sophia de Lijster
Diakenen	Marit Leertouwer en Marjon Koers
Gastvrouw	Paula den Breejen
Koster	Winy van der Pijl
Organist	Rien Verwijs
1 ^e en 2 ^e collecte	1. Werelddiaconaat 2. Diaconie
3 ^e collecte	Hospice De Reiziger en De Cirkel (SARI-doel)
Oppas	Truus Luijendijk
Beeld en geluid	Femke en Arno Zandink
Kerkauto	Henk den Breejen, Bas Geelhoed en Sophia de Lijster

Voortgang Beroepingscommissie (december 2024)

Dit zou zomaar ons laatste stukje in de kerkbladen van Bolnes en IJsselmonde kunnen zijn...

Wij hebben een kandidaat gevonden voor de vacature van predikant voor onze beide gemeenten, die aan de

door de kerkenraden gestelde eisen voldoet.

Als u dit stukje leest, hebben wij als beroepingscommissie ons advies over deze kandidaat – ds. Stephan Kurtzahn – naar de kerkenraden van de Groene Tuinkerk en de Protestantse Gemeente te Bolnes gestuurd.

De kerkenraden hebben unaniem, na het advies van de beroepingscommissie, een ‘voorgenomen besluit’ genomen om de kandidaat te beroepen.

Na de kennismakingsdienst op 12 januari zullen de aanwezige gemeenteleden (afzonderlijk per gemeente) nog stemmen (schriftelijk), of ds. Stephan Kurtzahn beroepen kan worden.

Na ons voorbereidende werk ligt het vervolg van de procedure nu bij beide kerkenraden.

Namens de beroepingscommissie,
Carla Tims

Verslag van het gemeenteberaad op 8 december

Aanwezig: 40-45 gemeenteleden

1. Opening

Voorzitter Henk den Breejen heet iedereen welkom bij dit gemeenteberaad.

2. Begroting

De begrotingen zijn in de kerkenraad besproken en goedgekeurd. Wie geïnteresseerd is in de begroting, kan die opvragen bij Henk. De begroting wordt niet behandeld.

3. Samenwerking met de Groene Tuinkerk

Aan de hand van een aantal sheets die ook gebruikt zijn bij de bijeenkomsten van de kerkenraden met gemeenteadviseur Roelof van den Broek, laat Henk de diverse mogelijkheden van samenwerken zien.

Eerst iets over de cijfers:

Qua ledenaantal zijn de gemeentes ongeveer gelijk. In Bolnes zijn enkele jonge gezinnen, maar de gemiddelde leeftijd is toch wel hoog in beide gemeenten. Het kerkbezoek is in Bolnes gemiddeld iets hoger. De inkomsten uit VVB komen bij beide gemeenten vooral uit de hogere leeftijdsgroepen. In Bolnes is de verhuur van de pastorie en de zalen de grootste bron van inkomsten, daar is nog een lichte stijging te zien. In de Groene Tuinkerk is de verhuur minder.

Samenwerken

We werken al samen, zo beroepen we samen 1 predikant. Maar al werken we samen, het is nog niet officieel. Samenwerken kan simpel en vrijblijvend. Het gevaar is dan dat de samenwerking verwatert of zelfs doodbloedt. De samenwerking kan ook verdergaan, dan is het niet meer vrijblijvend en wordt de samenwerking vastgelegd bij de PKN. Bij samenwerking behoudt elke gemeente de eigen kerkenraad. Er komt wel een gezamenlijke jaarbegroting, maar ieder behoudt de eigen potjes.

Bij een gezamenlijk college van diaconen bij voorbeeld, waarbij alle taken en bevoegdheden zijn overgedragen, stelt het college de begroting en de jaarrekening op voor beide diaconieën, het wordt 1 document. De beide kerkenraden stellen de begroting en de jaarrekening dan vast. De begroting of jaarrekening geldt dan voor beide gemeenten.

Bij samenwerking blijft in alle gevallen de zeggenschap over eigen gebouwen bestaan.

Samenwerking geeft veel kansen:

- Krachten worden gebundeld
- Groeimodel naar verdere samenwerking
- Efficiëntie
- Continuïteit
- De kerk is niet beperkt tot eigen woonplaats

Er zijn ook bedreigingen bij samenwerking:

- Dubbele vergaderingen
- Verwateren

Wat wordt het: samenwerken of samengaan?

De overwegingen om samen te gaan:

- een dreigend tekort aan ambtsdragers
- teruglopende inkomsten
- vergrijzende gemeenten
- teruglopend kerkbezoek
- negatief toekomstperspectief

Vragen van gemeenteleden:

Als je wilt samengaan, gaat er dan 1 gebouw dicht? Antwoord: sluiting is niet aan de orde, ons gebouw is toekomstbestendig en er is veel verhuur. Er komen wel meer gezamenlijke diensten, want vieren doe je liever samen. Het plan is om 1 x per maand een gezamenlijke dienst te gaan houden. Wat is het minimum aantal bezoekers van een kerkdienst? Dat bepaalt elke kerk zelf.

Pastoraal gezien kunnen we ons toch nog goed redden? Antwoord: pastoraat blijft lokaal, het is in Bolnes zo georganiseerd dat we veel zelf kunnen. In de Groene Tuinkerk is het pastoraat anders georganiseerd, daar is nu een kerkelijk werker en ds. Schaap voor pastoraat. Dat zal veranderen als er een nieuwe predikant komt voor beide gemeenten.

Opmerking: Nu gaat het nog goed als we een beroep doen op vrijwilligers maar hoe is dat over 10 jaar, wat kan er dan nog? Daar is nu geen antwoord op te geven.

Kunnen we als PG Bolnes ook een geestelijk verzorger zoeken i.p.v. een predikant? Dat kan nu niet meer.

4. PAUZE

5. Kerst

Janny van der Voort vertelt over de Kerstherberg: wat is het plan en wat is er nodig?

De kerstherberg is op 24 december. Het middagprogramma vindt zowel in de Groene Tuinkerk plaats als in Bolnes. Daarna komen de mensen van de Groene Tuinkerk naar Bolnes en sluiten ze aan voor het eten en het avondprogramma. Ria Keijzer opent de kerstherberg die openstaat voor de wijk, gemeenteleden en belangstellenden.

Hulp is welkom op 23 en 24 december vanaf 10.00 uur voor het inrichten van de zalen. Er komt een film over verhalen van hoop zowel in de Groene Tuinkerk als in de Kerk aan de Maas. Voor de maaltijd op 24 december kan iedereen zich opgeven bij Femke Zandink. Er moeten ook inkopen gedaan worden. Briefjes met daarop de boodschappen, liggen klaar. Wie soep wil koken voor 10 personen: de briefjes liggen klaar met het recept erbij.

Er komt een huis-aan-huis folder voor de diensten in Bolnes rondom Kerst, in samenwerking met de St. Jorisparochie (Theresiakapel), House of Worship Hulanda, de Boezemkerk/Het Anker en de PG Bolnes. Wie in een paar straten folders wil rondbrengen, kan zich opgeven bij Femke.

6. Beroepingscommissie

Stefan Leertouwer vertelt kort wat er tot nu toe is gebeurd. In september is de vacature opnieuw geplaatst en zijn er namen via de PKN voorgesteld. Er kwam een sollicitatiebrief van een predikant binnen. Hij had de vacature gelezen, was enthousiast over de profielschets van de beide gemeenten en had zich ingelezen via de website. Dit heeft geleid tot een mooi en goed gesprek, gevolgd door een tweede gesprek. De beroepingscommissie is verheugd dat de kerk iets te bieden heeft waar iemand enthousiast over is geworden. Op 25 november hebben de beide kerkenraden hierover vergaderd en is er gezamenlijk besloten de gemeentes voor te stellen om ds. Kurtzahn te beroepen (een voorgenomen besluit).

Op 12 januari 2025 gaat ds. Kurtzahn voor in PG Bolnes in een gezamenlijke dienst. Aansluitend is er een kennismakingsgesprek, daarna vertrekt ds. Kurtzahn en volgt een gemeenteberaad. Daarin wordt er een schriftelijke stemming gehouden per kerk over een mogelijk beroep op ds. Kurtzahn en volgt 3 weken bedenkijd.

Bij een positief besluit vindt de bevestiging in een gezamenlijke dienst plaats op zondag 2 maart in de Groene Tuinkerker.

Alle gemeenteleden zullen een email/brief ontvangen met een uitnodiging voor 12 januari, met daarbij een brief waarin ds. Kurtzahn zich voorstelt aan de gemeenteleden.

De aanwezigen zijn blij met het nieuws van de beroepingscommissie.

7. Rondvraag

Hans van der Schilt wil graag de financiële stukken inzien. Henk zorgt ervoor dat Hans die krijgt.

8. Sluiting

Henk bedankt iedereen en wenst ons een fijne zondag.

De kleuren van het kerkelijk jaar

Namens de WED,
Femke Zandink

Stralend wit met de kerst! De geboorte van Jezus is een feest, het Licht straalt voor ons, voor u, voor alle mensen.

Wit als kleur van de hoop, van geboorte, van feest en van verwachtingen die uitkomen.

De kleur in de kerk blijft wit. Op 6 januari, met Driekoningen, is het verhaal compleet en de laatste keer dat wit in deze periode te zien is.

De kleur van het antependium is daarna weer groen en we noemen deze tijd na Kerst en vóór de 40-dagentijd 'Epifanie'.

We horen in deze periode de verhalen over onder andere de doop van Jezus, de bruiloft te Kana, het roepen van de discipelen en de wonderen die Jezus doet.

Twée berichten over de Actie Kerkbalans

**Geef vandaag voor
de kerk van morgen**

In januari zal de jaarlijkse Actie Kerkbalans weer van start gaan. Deze actie heeft tot doel om ons gemeentezijn ook dit jaar weer financieel haalbaar te houden. Wij vragen u daarom om een Vaste Vrijwillige Bijdrage (VVB).

Dit jaar loopt de actie van 11 tot en met 25 januari. Er zal iemand in die periode bij u thuis langskomen om de brief te overhandigen en later weer op komen halen. Leden die verder weg wonen ontvangen de brief via de post.

Bij de brief zit een bijlage waarop u uw bijdrage aan onze kerk van Bolnes voor het jaar 2025 kunt aangeven. Heeft u geen envelop ontvangen maar wilt u toch bijdragen neem dan alstublieft contact met ons op. Of stort uw gift op rekening NL 27 INGB 0000 0120 47 t.n.v. Protestantse Gemeente te Bolnes .

We zijn ook dringend op zoek naar bezorgers.

Lijkt het u leuk om ook een wijk (max ca.10 adressen) voor uw rekening te nemen en de mensen thuis de brief te overhandigen laat dit dan weten. Ook als u andere vragen heeft dan horen we dat graag. Mogen we weer op u rekenen?

Alvast hartelijke dank namens het College van Kerkrentmeesters,
Winy van der Pijl (06-29030652)

Stand VVB 2024

Het jaar loopt naar het einde en we hebben inmiddels 88% ontvangen van de toegezegde bijdragen. Hier zijn we u erg dankbaar voor. Misschien is nu het moment om eens na te kijken of uw betalingen nog in de pas lopen met uw toezeggingen.

Soms wordt de toezegging verhoogd maar worden de maandelijkse betalingen niet aangepast. Of misschien bent u nog een betaling vergeten.

Kunnen we op u rekenen dat we alle toezeggingen voor het einde van het jaar mogen ontvangen?
Alvast hartelijk dank voor uw medewerking!

Namens het College van Kerkrentmeesters,
Winy van der Pijl, 06 - 2903 0652

Eeuwigheidszondag op zondag 24 november

Thema: “Door liefde gedragen...”

Een prachtig thema dat liefdevol is uitgewerkt in een dienst vol symboliek en geleid door Ria Keijzer-Meeuwse. Een troostrijke dienst, waarin herkenning was voor de families in de gekozen liederen en in tekst. Het was fijn dat er familieleden waren, die zelf de kaars aan kwamen steken bij het noemen van de namen. Na het aansteken van de kaars ontvingen zij het witte steentje met de naam dat afgelopen jaar in de gedenkhoek had gelegen. De prachtige gespeelde muziek op de viool door Dasha Serck maakten op velen van ons indruk. Een warme dienst waarin iedereen die dat graag wilde ook een kaarsje kon gaan aansteken. In de liturgie stonden schilderijen afgebeeld, gemaakt door Joke Bouman.

Dank aan iedereen die bijdroeg aan het verzorgen van deze dienst.

Advertentie

Els de Zanger
Uitvaartbegeleiding
inspiratie voor uw uitvaart

06 – 57 44 78 42 | www.elsdezanger.nl

De aanbidding der herders

'De aanbidding der herders', 1645 door François Verwilt

Collectie: Boijmans van Beuningen, Rotterdam

Bron van de tekst: Stichting Artway, Elisabeth december 2023

Iedereen is welkom

De aanbidding van het kindje Jezus door de herders is misschien wel het meest uitgebeelde bijbelse tafereel in de kunstgeschiedenis. Dat heeft alles te maken met de romantiek van Kerst (een vertederend kindje), maar wellicht ook met de boodschap: écht iedereen is welkom bij Jezus, van rijk tot arm, van jong tot oud, van hoog tot laag.

In de Bijbel staat nergens dat Jezus in een stal werd geboren, alleen dat Hij in een kribbe werd gelegd. Het zou in die tijd ondenkbaar zijn om een hoogzwangere vrouw in een barre stal te laten slapen, in een cultuur waar gastvrijheid hoog in het vaandel stond. Meestal hadden de huizen in het Midden-Oosten twee of drie kamers: één voor de familie, één voor de gasten (die dus in het overvolle Bethlehem niet meer beschikbaar waren voor Jozef en Maria) en een lagere kamer voor de dieren. Zo konden de dieren niet gestolen worden en trok de warmte van de dieren naar het verblijf van de familie, dat soms ernaast of iets hoger lag.

Zoiets zie je ook op dit schilderij van de Rotterdamse remonstrantse schilder François Verwilt (ca. 1620 – 1691). Heel fascinerend is de persoon aan de rechterkant die wat aarzelend over de drempel van het huis is gestapt. Alsof hij denkt: "Wat gebeurt hier? Ik ben benieuwd, kan ik daarbij zijn?" Op de voorgrond trekt een kind een geit met zich mee om ook te gaan kijken, wellicht de zoon van de familie. De schilder Verwilt heeft hier het Kerstevangelie mooi vertolkt: iedereen mag bij Jezus komen: de vreemdeling, het kind, de herder, jij en ik.

Bas Geelhoed

Agenda van 21 december 2024 t/m 24 januari 2025

Zondag	22-12	Kerkdienst 09.30 u
Maandag	23-12	Kerstherberg inrichten 10.00 u
Dinsdag	24-12	Kerstherberg open vanaf 14.00 u
Woensdag	25-12	1 ^e Kerstdag Kerstochtenddienst 09.30 u
Donderdag	26-12	2 ^e Kerstdag
Vrijdag	27-12	Kerstherberg opruimen 10.00 u
Zondag	29-12	Kerkdienst 09.30 u
Dinsdag	31-12	Oudejaarsavond Christus is Koningkerk 19.30 u
Zaterdag	04-01	Voedselbank 11.00 – 12.00 u
Zondag	05-01	Nieuwjaar wensen 09.30 u
	05-01	Kerkdienst 10.00 u
Maandag	06-01	Liedboekgroep 19.30 u
	06-01	Voortgangsoverleg mod in GTK 10.00 u
Dinsdag	07-01	Open Huis met Teun Rijdsdijk 10.00 u
	07-01	Evalueren Kerstengelproject 13.30 u in GTK
	07-01	Werkgroep Eredienst 19.30 u
Woensdag	08-01	College van Kerkrentmeesters 19.30 u
Zondag	12-01	Gezamenlijke dienst met de Groene Tuinkerkerk 09.30 u in Bolnes
	12-01	Gemeenteberaad na de dienst
Woensdag	15-01	Filmavond 19.00 u
	15-01	Vrouwencontactgroep 19.00 u
Donderdag	16-01	Boekbespreking met ds. Hermie Hummel 10.00 u
Vrijdag	17-01	Samen aan Tafel 18.00 u, inloop vanaf 17.30 u
	17-01	Kopij Kerk aan de Maas inleveren
Zondag	19-01	Kerkdienst 09.30 u
	19-01	Redactie Kerk aan de Maas 14.00 u
Maandag	20-01	Moderamen 19.30 u
Woensdag	22-01	Samen Sterk wijkteamavond 17.00 u

Agenda

Bloemen van de kerk

De bloemen van de kerk zijn de afgelopen weken als groet, felicitatie en bemoediging, namens ons allen gegaan naar:

- Leny Kranenburg-de Groot op 24 november
- Paul en Janny van der Voort op 24 november
- Piet en Miny van der Pols op 1 december
- Roel en Jopie Moed op 8 december
- Bert en Tiny Ruinard op 8 december
- Gerard en Ieneke van Galen op 15 december

Weet u misschien ook iemand die we er blij mee kunnen maken? Laat het mij weten!

Met vriendelijke groeten,

Wil Wendrich,

Tel 0180- 487050, scriba@pgbolnes.nl

Stille Nacht

Het verhaal van het meest populaire kerstlied van onze tijd, een lied uit het Oostenrijkse Salzburgerland. Dit verhaal werd ons aangeleverd door de heer Hans Kreuk van de Groene Tuinkerkerk.

De tekst van het lied Stille Nacht is geschreven door Joseph Mohr, de pastoor van het kerkje van Oberndorf, vlakbij de stad Salzburg. Mohr had de tekst al in 1816 geschreven, maar hij vroeg in 1818 aan de organist van de kerk, leraar van de plaatselijke school, om er een melodie bij te componeren op de gitaar. De balg van het kerkorgel was aangevreten door muizen en daarom werkte het orgel niet, vandaar dus de gitaar.

Dit gebeurde er op Kerstavond van dat jaar:

Op die avond was de pastoor bezig met de mis voor de volgende morgen, de Kerstdienst. Het was heel stil, toen hij voetstappen in de sneeuw buiten hoorde, hij hoorde het knerpen van de sneeuw onder de schoenen van een bezoeker. Toen hij de deur opende, bleek het Gruber, de organist te zijn. Hij wilde op Kerstavond een gesprek met de pastoor over het afgelopen jaar, hij had dat jaar zijn zoon verloren bij een dodelijk ongeluk. Op Kerstavond kon hij dit heel moeilijk verwerken en daarom zocht hij troost bij de pastoor.

Na een goed gesprek las de pastoor de tekst voor van het lied Stille Nacht dat hij twee jaar eerder had geschreven. Door die woorden werd Gruber niet alleen gegrepen maar ook getroost. Ze spraken af dat Gruber die nacht nog een melodie zou maken voor de gitaar. En zo geschiedde.

Ofschoon dit prachtige lied alleen maar werd begeleid op een gitaar in dat kleine dorpje Oberndorf in de Sankt Nikolauskerk, is het daarna over de hele wereld door heel veel volken als mooiste en meest bekende Kerstlied bekend geworden en gezongen in vele talen.

Gemeenteberichten

Meeleven

Gerard van Galen is na ruim 11 weken ziekenhuis en revalidatie weer thuis. Het is een wonder dat hij weer in zijn eigen stoel zit. Gerard en Ieneke zijn heel dankbaar voor deze ontwikkeling. En nu hij weer thuis is, wordt het ook weer mogelijk 1x per week naar de dagbesteding te gaan.

Rina Havenaar-Prohn is overleden op 13 december in het hospice in Papendrecht. We leven mee met haar familie nu ze haar moeten missen.

Corrie de Ruiter is uit het ziekenhuis naar het verpleeghuis Smeetsland gegaan. Haar adres is Smeetsland, Revalidatie-afdeling Flamenco, Pietersdijk 60, 3079 TD Rotterdam. We wensen haar veel sterkte. Stuur u haar ook eens een kaartje?

Paula den Breejen heeft haar pols gebroken en is inmiddels geopereerd. Veel sterkte met het herstel gewenst!

Peter van der Graaf is gevallen, maar hij kan gelukkig thuis blijven. We wensen Peter en Anja veel sterkte en geduld.

We wensen verder iedereen die onderzoeken moet ondergaan of wacht op uitslagen, veel sterkte en moed toe!

Jubilea

Roel en Jopie Moed waren op 5 december 55 jaar getrouwd en **Bert en Tiny Ruinard** waren op 9 december ook 55 jaar getrouwd. Onze hartelijke felicitaties voor beide echtparen en hun families!

Bedankt

Ik wil graag iedereen bedanken voor de bloemen, kaarten, bezoeken en telefoontjes die ik de laatste tijd gehad heb sinds mijn ziekte en daarna de pech van het vallen, met gevolg hoofdletsel en gebroken pols, waarvan volgende week hopelijk het gips eraf gaat. Ik wens iedereen hele fijne Kerstdagen en een goed maar vooral gezond 2025.

Een hartelijke groet,
Ineke Overweg - van der Hoeven

Kerstwens uit Veenendaal

Met het Kerstfeest - teken van licht en liefde - in het vooruitzicht, wensen wij jullie allen zinvolle Kerstdagen toe. Dat jullie niet alleen omstraald worden door het Licht, maar vooral dat je je verwarmd voelt door de Bron van het Licht. En voor het nieuwe kalenderjaar wensen we iedereen gezondheid, geluk, genegenheid en goedheid toe. Waar liefde woont, gebiedt de Heer zijn zegen.

Met hartelijke groeten,
Cor en Maeike Versteeg

Mutaties

Overleden: Rina Havenaar – Prohn, geboren op 23 juli 1935, overleden op 13 december 2024.

Bouwberichten van Ria Keijzer

Sing Inn

Wim (Keijzer), Jan (van der Meer, pianist) en ik kijken terug op een zeer goed bezochte Sing Inn op 4 december, waar we hebben genoten van liederen tussen Mira (de heilige Sint van weleer komt er vandaan) en Micha (hij is een van de profeten die zo treffend woorden en beelden van Toekomst meegeeft). We zongen naar hartenlust het prachtige Kerstrepertoire door en onderling was het opnieuw heel geanimeerd. In dit lopende seizoen zal er op elke eerste woensdag van de even maand (dus in februari, april en juni) nog een Sing Inn volgen met Wim en Jan.

Het 'Document'

Ons pastorale project 'Het Document' over leven, levenseinde en uitvaart nadert haar einde. Ik heb het resterende lijstje afgewerkt voor zover ik dat nu overzie. Natuurlijk kan het zijn dat iemand mij er een keer in de wandelgangen naar vroeg en dat dit daarna niet is omgezet in afspraken. Daarom voor de allerlaatste keer: mocht ik u of jou zijn 'vergeten', meld je dan voor 10 januari aan (06 50 22 82 50).

Goed nieuws

Wat fijn dat er hoopvolle berichten zijn vanuit het beroepingswerk. Als ik de woorden erover lees voel ik blijdschap dat er iemand is gevonden die liturgisch, pastoraal en gemeenteopbouwend voort zou willen zetten wat goed was en die ook het proces van samenwerking met de Groene Tuinkerkerk ziet zitten. Van harte gefeliciteerd met deze volgende fase.

Tenslotte wensen we jullie allen vreugdevolle Kerstdagen toe en voor 2025 gezondheid, liefde en zegen toe. Voor hen die het zwaar hebben: goede moed!

Wim en Ria Keijzer

Kerstavondviering 24 december: "Klokken(luiders) van hoop"

De 'vroeg Kerstnachtdienst' zal ook dit jaar weer bijzonder zijn. Stijlvol en laagdrempelig, met een grote rol voor het Kerstprojectkoor o.l.v. Wim. We zingen bekende Kerstmelodieën, soms op nieuwe teksten die het oude verhaal tot leven brengen en actualiseren. Er is weer veel animo gebleken om er aan deel te nemen.

De Kerstherberg heeft als thema "Klokken van hoop". In de avond voor Kerst leggen we daar een fundament onder met de toespitsing naar "Klokkenluiders van hoop". Die keuze laat zien dat we graag willen verwoorden hoe we zelf en als gemeenschap licht kunnen zien en licht kunnen zijn in een verwarrende onrustige wereld. Het Kerstevangelie van Lucas 2 lezen we die avond met de verrassende woorden van dr. Piet van Midden in zijn Groeibijbel.

Voorafgaande aan de dienst (aanvang 20.30 uur) is er een zanghalfuurtje (aanvang 19.30 uur), waarvoor Wim en ik een medley hebben samengesteld met mooie kerstliederen. We worden bij beide programma's op het orgel begeleid door Rien Verwijs.

Een dienst is een uitgelezen mogelijkheid om mensen met wie u verwant bent eens uit te nodigen om met u mee te gaan.

Ria Keijzer

Kerstherberg op 24 december 2024

Thema Klokken van hoop

Als u deze Kerk aan de Maas ontvangt is het al bijna Kerst. De Kerstherberg staat voor de deur. Onze vraag om boodschappen te doen en/of soep te maken was een groot succes. Alle 35 boodschappenbriefjes werden meegenomen! Op de vraag om te komen helpen om de Kerstherberg tot een succes te maken kwamen veel reacties. We hebben genoeg medewerkers om de Kerstherberg tot een mooi evenement te maken. We zijn erg blij met de hulp die aangeboden is. Dank daarvoor.

Nog even in het kort:

De Kerstherberg is een open herberg voor mensen van alle leeftijden uit de buurt en van de kerk. Er is 's middags een inloopprogramma met leuke mogelijkheden van ontmoeting, creativiteit en presentaties. De middagactiviteiten lopen toe op een gezamenlijke maaltijd.

Samen met de Groene Tuinkerk hebben we een aantrekkelijk programma gemaakt voor de Kerstherberg. Na de maaltijd volgt om 19.30 uur een half uur Kerstsamenzang met bekende kerstliederen. Aansluitend om 20.30 uur is er een Kerstavonddienst.

De Kerstherberg is een project van en voor ons allemaal. Nodigt u vooral anderen uit om (mee) te komen. We hopen dat iedereen die geweest is kan zeggen dat ze een warm gevoel aan deze dag hebben overgehouden. We wensen u gezegende dagen toe.

De Kerstherbergcommissie

Kerstmorgendienst

Op Kerstmorgen gaat drs. Pullen voor. Samen met haar is de dienst voorbereid.

Een dienst waarin:

- de kinderen een aandeel hebben,
- waarin het Adventsproject: Help jij me hopen? wordt afgesloten...,
- waarin we met elkaar de boodschap van Kerst horen en over zingen.

Er is een liturgie, u hoeft uw liedboek niet mee te nemen.

Werkgroep Eredienst

Kerstengelproject

Dit jaar zijn er 21 engelen uitgevlogen binnen onze gemeente. In de Groene Tuinkerk zijn 4 engelen uitgevlogen. Elke week werden gemeenteleden verrast door een bezoekje van de engel. Het laatste bezoek van haar is in de dagen voor Kerst.

Engelen, dank jullie wel voor de tijd, aandacht en liefde die jullie steken in dit bijzondere project. De Kerstengelen komen na de feestdagen bijeen op dinsdag 7 januari om 13.30 uur in de Groene Tuinkerk om hun ervaringen te delen en de reacties op hun bezoekjes te horen.

Reageert u vooral op uw bezoekjes van de engel op het mailadres: kerstengel.pgbolnes@gmail.com

Janny van der Voort

De donkere dagen voor Kerst

De tijd van kerst is weer aangebroken,
door menigeen het feestmaal alweer besproken.
Ja, in de meeste families houdt men van deze sfeer:
een boom, het stalletje, het is er weer.

Vroeger vond je het best wel fijn
om in die donkere dagen voor Kerst te zijn.
Die donkere dagen zijn nu volledig verlicht,
en de nadruk wordt meer op 'bange dagen' gericht.

Wat hangt er boven ons behalve een stralende ster?
Is het de oorlog, aanslagen of is dit nog te ver?
Vele mensen zullen nu bij zichzelf denken:
Kan dan niemand op deze wereld vrede schenken?

Want wie heeft er het recht om mensen te doden,
en wie is voor geweld, dat moet worden verboden.
Wat blijft er dan nog over voor de wereld van morgen?
Hoe kunnen wij straks nog voor elkaar zorgen?

Laten we vooral in deze dagen samen bouwen
en elkaar een beetje meer vertrouwen.
Voor al de wereldleiders met heel veel macht,
is dit een motief dat het grote geweld verzacht.

Daarom, laat met Kerst overal de wapens stil,
dit is toch nu een grote wens, iets wat een ieder wil.
Want juist met Kerstmis zijn onze gedachten gelijk.
Moet er dan zoveel verschil zijn tussen arm en rijk?

Geef de daklozen en de vluchtelingen een kans
dan krijgen de lichtjes met Kerst een extra glans.
Zo kunnen wij in donkere dagen het licht weer vinden
dat ons naar het Kerstfeest brengt zonder te verblinden.

Een gelukkige Kerst voor al wat leeft op deze aarde
en laat overal de mensen in hun eigen waarde.

Frans Verhoeven, via Tonia Huijers – Bongaars

Verjaardagen

December

- 21 Ad Ruinard
- 22 Miep van Nes - Bouwman
- 23 Tonia Huyers
- 25 Jibbe van der Pijl
- 26 Hetty Van de Graaff
- 26 Bert Ruinard
- 27 Janita Verwoert-Schop
- 28 Marlies den Breejen
- 28 Esther H. Jongasma
- 29 John de Jongste

Januari

- 1 Corrie de Ruiters-Kwantes
- 1 Marjon Koers - Hoogendijk
- 2 Peter van der Graaf
- 3 Vincent Kranenburg
- 5 Peter Ophof
- 12 Carla Trouw-Booi
- 13 Sonja van den Akker
- 16 Stijnie de Jong-Nugteren
- 21 Wil Wendrich-Tamerius
- 24 Gert Schop

Collectes

Datum	Bestemming	Bedrag
17-11-2024	Kerk	€ 48,15
17-11-2024	Diaconie	€ 48,25
17-11-2024	Moldavië	€ 61,60
24-11-2024	Kerk	€ 82,95
24-11-2024	PKN Pastoraat	€ 68,40
24-11-2024	Moldavië	€ 87,97
01-12-2024	Kerk	€ 80,50
01-12-2024	KIA Moldavië	€ 101,12
01-12-2024	KIA Adventsproject	€ 130,55
08-12-2024	Diaconie	€ 51,40
08-12-2024	KIA Ghana	€ 49,45
08-12-2024	KIA Adventsproject	€ 64,90

Collectes

De redactie wenst u fijne feestdagen
en een voorspoedig nieuwjaar!

Collecte voor Logeerhuis 'De Buren'

Beste mensen van Kerk aan de Maas,

Wat ben ik dankbaar dat er aan mijn vraag om eens te collecteren voor Logeerhuis de Buren, gehoor gegeven is en er een prachtig bedrag is opgehaald.

Ik was bekend geworden met het logeerhuis na mijn knieoperatie en zag wat daar allemaal gedaan wordt door de vrijwilligers voor de gasten.

Nadat er een mooi bedrag van € 585,70 via de collectes was verzameld, mocht ik de cheque zelf gaan overhandigen aan de directeur en de medewerkers. Zij waren zeer verrast en onder de indruk van het bedrag. Daarmee kunnen ze voor de vrijwilligers en de gasten weer iets extra's doen. Na een lekkere kop koffie ging ik weer huiswaarts met een blij en dankbaar gevoel.

Hartelijke groet en nogmaals bedankt voor jullie bijdrage,
Sonja van Vliet

Terugblik vanuit het Opbouwwerk

Bijbelkring

Met een kleine groep mensen uit onze kerk hebben we het verhaal van Jozef gelezen. Het is een heel bijzonder verhaal.

We zijn drie keer een paar uur bij elkaar geweest en hebben met elkaar de familiegeschiedenis van Jozef en zijn broers gelezen en er met elkaar over nagedacht wat dit voor ons betekent.

Het was een bijzondere reis die we gemaakt hebben met Jozef en de broers en vader Jacob.

Er spreekt ook HOOP uit het verhaal. Het was waardevol om met elkaar hierover te spreken. Tijdens het doorgeven van het licht aan elkaar (door middel van een kaars) hebben we ook uitgesproken wat dat voor ieder van ons betekent.

Bedankt Christi Bartelink voor jouw leiding van deze bijeenkomsten.

Bep Klerk

Excursie op 29 november naar Van Gelder, Groente & Fruit

We verzamelen ons voor het imposante hoofdgebouw van Van Gelder. We zijn met 16 personen. Na de koffie en thee die we ontvingen bij ontvangst mogen we ons hoofdgerecht doorgeven voor de keuken. Tijdens de presentatie over het bedrijf wordt ons pas echt duidelijk dat ons vlees en de vis die we besteld hebben plantaardig zijn. (wat lees je daar gauw overheen als je de menukaart

doorneemt!).

Van Gelder is een bedrijf dat haar producten levert aan horeca en incidenteel aan supermarkten. Alle producten worden vers aangeleverd, gesneden en gewassen, gedroogd en verpakt. Aan het einde van de dag is alles verwerkt en vervoerd.

Daarnaast wordt er voorlichting gegeven aan kinderen, ze laten zien dat fruit aan de bomen groeit en de kinderen mogen verschillende soorten groente proeven.

Vanwege hygiëne moeten we ons allemaal in witte jassen hijsen, ook moeten we mutsjes op. Charmant aangekleed worden we rondgeleid.

De rondleiding door het bedrijf laat ons zien hoe de productielijnen lopen. Veel werk wordt door computers gedaan. Het sorteren van de groentes, het wassen en verpakken en alles van barcodes voorzien wordt volledig geautomatiseerd gedaan.

Na de rondleiding wordt de 3-gangen lunch geserveerd. Alles vers, alles plantaardig. We hebben ervan genoten. Een aanrader om daar nog een keer te gaan lunchen!

Janny van der Voort

Activiteiten in het nieuwe jaar

Open Huis op dinsdag 7 januari met Teun Rijdsdijk

Deze Ridderkerkse fotograaf is ook bekend van zijn columns in de Combinatie. Hij komt verhalen vertellen over zijn jeugd in Ridderkerk, verhalen uit de tijd na de oorlog, "toen iedereen arm was, en waar ik toch zoveel goede herinneringen aan heb". Bij alle verhalen laat hij foto's zien. Dinsdag 7 januari van 10.00 tot 11.30 u. Aanmelden is niet nodig, neemt u ook vooral iemand mee.

Filmavond op woensdag 15 januari

Woensdagavond 15 januari is er een filmavond in de kleine zaal. Onder het genot van een hapje en dranken kijken we naar de film 'The Leisure Seeker'. John en Ella hebben een mooi huwelijksleven gehad voor meer dan 50 jaar. Ze gaan samen nog een keer op reis. Ze herbeleven hun passie voor het leven en hun liefde voor elkaar op een tocht die openbaring en verrassing biedt tot het eind. Na de film is er nog gelegenheid om met elkaar even na te praten.

Aanvang om 19.00 uur.

Informatie bij Marit Leertouwer, maritleertouwer@hotmail.com

Samen aan tafel op vrijdag 17 januari, dus niet op 24 januari!

Ook in januari is er weer een gezellige maaltijd in de zaal van de kerk. Marianne (van catering De Groene Pollepel) en een flinke groep vrijwillige keukenhulpen starten om 15 uur met de voorbereidingen voor het driegangendiner. Het menu is nu nog niet bekend, maar het wordt natuurlijk weer smullen.

Wie wil komen eten, kan vanaf 17.30 uur in de hal terecht voor een drankje, de maaltijd begint om 18.00 uur. De prijs is € 7,50. Contant betalen kan, maar liever met PIN.

Met dieetwensen kan rekening gehouden worden. Ook vervoer kan geregeld worden.

Aanmelden is noodzakelijk, dat kan tot maandag 13 januari bij Annemarie Tamerius, aetamerius@kpnmail.nl, 06 - 82066497.

Samen sterk, een avond voor de wijkteams

Velen in Bolnes zien naar anderen om. Wijkteams doen dat gericht, via bezoekwerk vanuit de kerk. De wijkmedewerkers komen per wijk regelmatig bij elkaar om goed zicht te houden op het wel en wee binnen de wijk. Waar zijn we nodig? Wie geeft aandacht aan wie? Hoe verlopen de contacten? Het is werk op de achtergrond, maar heel wezenlijk. We bieden allen die namens de kerk bezoekwerk doen een gezellige leerzame bijeenkomst aan.

Het begint met een eenvoudige maaltijd en daarna gaan we in gesprek over het werk in de wijkteams.

Het thema is dit jaar: Pastoraat bij verlies en rouw.

Datum: **woensdag 22 januari van 17.00 – 20.00 u**

Informatie: Carla Trouw, 0180 – 415 062

Nieuws van de Vrouwencontactgroep

Ons bezoek aan de Kerstsamenzang in Zwijndrecht zal niet doorgaan en daarom is er een Kerstattentie met wens naar de vrouwen toegebracht in de vorm van een amaryllisbol.

Woensdag 15 januari sluiten we met elkaar aan bij de filmavond, die zal plaatsvinden in onze kerk.

Voor ieder mooie feestdagen toegewenst en tot ziens in 2025.

Namens de Vrouwencontactgroep, Janny en Gerda

Berichten van de diaconie

De collectiedoelen in de komende weken

Zondag 22 december: 4^e Advent, PKN Jonge generaties

Elk jaar doen duizenden jongeren, verdeeld over een paar honderd kerkelijke jeugdgroepen, mee aan de Kerstchallenge van de Protestantse Kerk. Tijdens dit interactieve spel kruipen de jongeren in de huid van de herders, de wijzen uit het Oosten en andere personages uit het kerstverhaal. Zo ervaren ze dit bijzondere verhaal van binnenuit en ontdekken ze waarom God zich verbonden heeft met mensen en dat Hij voor ons een leven van vrede mogelijk maakt.

kerk in actie

De 3^e collecte tijdens Advent: Help kinderen in Oekraïne de oorlog door

Tijdens Advent (zondag 1 december t/m kerstavond 24 december) is de 3e collecte bestemd voor kinderen in Oekraïne. Er is in Oekraïne geen kind dat niet lijdt onder de oorlog. Zij hebben dringen behoefte aan veiligheid, stabiliteit en psychosociale ondersteuning. Daarom komt Kerk in Actie tijdens Advent en Kerst 2024 opnieuw in actie voor kinderen in Oekraïne. Door de jarenlange contacten met kerken in Oekraïne kan Kerk in Actie hulp bieden in het hele land. Families krijgen voedsel- en zadenpakketten, zodat er toch eten op tafel is. Kerken geven tijdelijk onderdak aan gezinnen die alles moesten

achterlaten. Kinderen hebben er een veilige plek om te spelen en krijgen psychosociale hulp om mentaal gezond te blijven of te herstellen van trauma's. Helpt u mee om deze collectes tot een succes te maken?

Zondag 12 januari: Binnenlands diaconaat, armoede

De armoede in Nederland neemt toe. Ruim een miljoen mensen kan de eindjes nauwelijks aan elkaar knopen. Met de actie Samen tegen armoede staan kerkelijke gemeenten, gefaciliteerd door Kerk in Actie, op tegen armoede in ons land. De acute nood wordt bestreden door het inzamelen van voedselpakketten voor de Voedselbank. Voor de lange termijn werkt Kerk in Actie samen met SchuldHulpMaatje om mensen te helpen uit de schulden te komen of voorkomen dat ze daarin terechtkomen.

Zondag 19 januari: PKN Missionair werk, proefplekken

Proefplekken, dat zijn initiatieven die bouwen aan een inclusieve missionaire gemeenschap of kerkplek. Dit zijn bijvoorbeeld pioniersplekken, presentieplekken en kliederkerken.

Kortom: initiatieven waar mensen die niet of nauwelijks in de 'reguliere' kerken komen, het geloof kunnen verkennen en iets van God kunnen ontdekken. Veel van deze nieuwe gemeenschappen slagen erin om jonge generaties of mensen uit verschillende culturen bij hun activiteiten te betrekken. Daarom ondersteunt de Protestantse Kerk deze proefplekken, als nieuwe kerken, van harte.

Zondag 26 januari: H. Avondmaal, Werelddiaconaat Ethiopië

Door de klimaatverandering worden bepaalde delen van Ethiopië steeds vaker getroffen door langdurige droogte en heftige regenval. Vee sterft en oogsten mislukken. Veel mensen raken daardoor afhankelijk van voedselhulp. De Ethiopische kerk en hulporganisatie willen dat patroon doorbreken: ze leren Ethiopiërs zich aanpassen aan de nieuwe situatie. Jongeren beseffen dat ze niet alleen van landbouw en veeteelt kunnen rondkomen, zoals hun ouders gewend waren. Samen met een hulporganisatie leert de Ethiopische kerk jongeren en vrouwen over irrigatie-landbouw, maar ook hoe je een bedrijf opzet voor extra inkomsten. Ze worden lid van een spaargroep, leren een restaurant of winkel opzetten, gaan meubels maken, kleding ontwerpen, laptops of telefoons repareren. Zo gaan Ethiopiërs met hun tijd mee.

Het 3^e collectiedoel van zondag 29 december t/m 9 maart: House of Hope Beverwaard

Als het leven hopeloos lijkt...

Gordijnen die elke ochtend dicht blijven omdat de problemen te groot lijken om opgelost te kunnen worden. Een dikke trui in de zomer, zodat je blauwe plekken niet verraden hoe het met je relatie gaat. De brievenbus die uitpuilt van de betalingswaarschuwingen, waardoor je al weet: geen verjaardagscadeau voor je dochter volgende week...

Het leven van veel mensen in Rotterdam-Zuid is moeilijk en zwaar. Hun leven wordt bepaald door armoede, eenzaamheid, gebrokenheid of geweld. Het is voor hen lastig de weg naar reguliere zorg en welzijnsinstellingen te vinden. Ze hebben geen vertrouwen meer in officiële instanties. Het lijkt soms alsof deze mensen onzichtbaar zijn. Alleen al in Rotterdam leven meer dan 32.000 huishoudens onder de armoedegrens. Dan gaat het om 18.000 kinderen! Zij leven langer dan drie jaar achtereen in armoede. Meer dan de helft van de inwoners van deze bruisende stad zegt zich eenzaam te voelen.

... heb je een hoopvolle plek nodig

House of Hope is er júst voor deze mensen: de onzichtbare en kwetsbare Rotterdammers. In onze vier huiskamers kunnen mensen zo binnenlopen. Bijvoorbeeld voor een praatje, spelletjesmiddag of warme maaltijd. Maar ook voor hulp bij verslaving, schulden, een dreigende uithuiszetting of wanneer er onvoldoende geld is om eten voor kinderen te kopen.

Onze 20 medewerkers en 400 vrijwilligers staan voor iedereen klaar. Onze christelijke waarden zijn hierin richtinggevend. Door onze eigenheid (een informele en familiere sfeer) en het feit dat iedereen terecht kan (met zowel kleine als complexere hulpvragen) onderscheiden we ons van reguliere hulp- en welzijnsinstanties.

House of Hope is voor het merendeel financieel afhankelijk van giften. Helpt u mee om deze collectes tot een succes te maken? Kijk voor meer informatie op www.houseofhope.nl

Voedselbank

Zaterdag 4 januari 2025 ontvangen wij weer graag de volgende producten: groente/fruit in blik of pot, houdbare melk, koffie/thee, afwas- en schoonmaakmiddelen, pinda-kaas, jam en ander broodbeleg, houdbare worst, kaas en verder wat houdbaar is. U kunt uw producten kwijt op zaterdag 4 januari tussen 11 en 12 uur bij de ingang van de Kerk aan de Maas.

Namens de voedselbank en de diaconie hartelijk dank.

De Wensboom

Op maandag 16 december j.l. zijn de 40 sterren mét cadeaus vanuit Bolnes naar de Social Store gebracht. Hiermee worden 40 kinderen in Ridderkerk met kerst verrast, een mooie gedachte! De Groene Tuinkerkerk heeft ook nog eens 30 kinderen van cadeaus voorzien, geweldig! De diaconie dankt u hartelijk voor uw cadeaus en enthousiaste deelname!

Marjon Hoogendijk, 06-22319542

social **store**
voor praktische en sociale support

SUPPORT
een gezin uit
Ridderkerk

Supporter worden

U, als inwoner of als bedrijf in Ridderkerk, speelt een cruciale rol in het streven van Social Store om 1000 pakketten persoonlijke verzorgingsproducten te laten supporten voor gezinnen in Ridderkerk die dat hard nodig hebben.

Elke maand halen meer dan 250 huishoudens bij de Social Store pakketten met persoonlijke verzorgingsproducten, en u kunt meedoen aan dit waardevolle initiatief.

Onze gratis pakketten bevatten essentiële items zoals shampoo, (af)wasmiddel, tandpasta, allesreiniger, toiletpapier, tandenborstels, bleek en deodorant. Het

ontvangen van deze producten maken echt verschil in het leven van gezinnen in Ridderkerk met een inkomen rond het minimumniveau.

Hoe kunt u meedoen? Door (maandelijks) een bedrag van slechts € 15,00 over te maken, help je direct een gezin in nood. Ons doel is om 1000 van deze waardevolle pakketten door mede-Ridderkerkers te laten supporten. Doet u mee!?

U kunt de voortgang van onze 'Support een gezin uit Ridderkerk' actie volgen op onze Facebook-pagina. Samen kunnen we een positieve impact hebben op onze gemeenschap. Samen maken we een verschil voor gezinnen in Ridderkerk die dat het hardst nodig hebben.

Giften kunnen gestort worden op:

NL73RABO 035 13 13 923 t.n.v. S.D.P.R.K. (Stichting Diakonale Projecten Ridderkerkse Kerken) o.v.v. 'Donatie Social Store'.

Of scan de QR-code die hiernaast staat met uw mobiel.

De S.D.P.R.K. heeft de ANBI-status zodat uw giften aftrekbaar zijn van de belastingen.

ANBI-reg.nr. 860183579.

Strijd om verkoop Breepleinkerk beëindigd

De strijd om de verkoop van de Breepleinkerk in Rotterdam-Zuid ongedaan te maken, is gisteren in het Rotterdamse stadhuis beëindigd. De vier betrokken partijen hebben besloten een streep te zetten onder alles wat er sinds eind 2020 is gebeurd, en gezamenlijk te werken aan een zinvol gebruik van de kerk.

De Breepleinkerk was eigendom van de Protestantse gemeente Rotterdam-Zuid (PGRZ), die het gebouw verhuurde aan de stichting Vrienden van de Breepleinkerk en van de Orgelzolders, de stichting Schuilplaats Orgel-zolders Rotterdam en de Levend Woord Gemeente.

Alles ging goed tot de PGRZ besloot de kerk te verkopen aan de Levend Woord Gemeente. Dat gebeurde op 31 december 2020. De twee andere huurders maakten bezwaar tegen de verkoop, maar zowel de kerkelijke als de civiele rechter beslisten in de jaren die volgden, dat de verkoop rechtmatig was.

Medewerkers van de gemeente Rotterdam hebben een cruciale rol gespeeld in het bij elkaar brengen van de partijen. Het belang van

een harmonieuze samenwerking is groot en niet alleen voor de inwoners van Rotterdam.

De Levend Woord Gemeente houdt er uiteenlopende kerkelijke activiteiten. De stichting Vrienden van de Breepleinkerk organiseert goed bezochte concerten en zangdiensten. En de stichting Orgelzolders houdt er de herinnering levend aan de zeven Joodse mensen – drie echtparen en een baby – die tijdens de Tweede Wereldoorlog veiligheid vonden op de zolders achter het orgel.

Vanzelfsprekend geldt dat ook voor de helpers, de gezinnen van de koster en de dominee, en heel veel andere Rotterdammers die hun leven ervoor in de waagschaal stelden. De stichting Orgelzolders organiseert onder meer rondleidingen en lezingen, zowel voor volwassenen als voor scholieren en studenten.

Meer informatie:

David van Wessel (bestuurslid Levend Woord Gemeente), telefoon 0180 70 02 50 en Eric Matser (voorzitter stichting Orgelzolders), telefoon 06 51 60 80 03.

Theologische Vorming voor Geïnteresseerden Rotterdam e.o.

Nieuw cursusaanbod

De Stichting Theologisch Vorming en Verdieping Rotterdam (TVG) organiseert vanaf 20 januari 2025 een multidisciplinaire cursus rond het zeer actuele thema "*de relatie tussen de mens en de natuur*". In tegenstelling tot het huidige cursusaanbod van de TVG zal deze cursus in de avond worden gegeven, zodat een veel breder publiek aan deze interessante cursus kan deelnemen.

Het thema zal door experts worden belicht uit de volgende disciplines: Oude en Nieuwe Testament, wereldreligies, ethiek, filosofie en spiritualiteit.

Omdat het onderwerp ook veel discussie kan losmaken, is er naast informatieoverdracht ook veel ruimte voor interactieve deelname door cursisten wat de cursus ook veel diepgang zal geven.

De cursus wordt gegeven in gebouw De Hoeksteen in Capelle aan de IJssel.

De cursusprijs voor 13 maandagavonden is € 250.

Nadere informatie is te vinden op onze website www.tvgrotterdam.nl en aanmelden kan via info@tvgrotterdam.nl.

Zondagavondzang in de Bethelkerk

Het Bethelkerkkoor Zwijndrecht wenst u allen een gezegend, gelukkig en gezond Nieuwjaar toe. Ook in dit nieuwe jaar gaan we weer de Zondagavondzang organiseren. Wij nodigen u hierbij uit om met ons te komen zingen op zondag 19 januari as. om 19.30 uur in de Bethelkerk te Zwijndrecht.

Na een drukke maand vol licht willen wij in deze zangavond zingend de vraag beantwoorden waarom Christus eigenlijk naar ons toegekomen is. We doen dat met het zingen van vele, vooral bekende, liederen. De toegang is gratis, wel is er aan de uitgang een collecte voor bestrijding van de kosten.

Graag tot ziens in de Bethelkerk.

Ries Knook

PCOB

Lezing over slapen en dromen

De Ridderkerkse huisarts Jan Huisman is op woensdag 29 januari te gast bij de bijeenkomst van ouderenorganisatie ANBO-PCOB Ridderkerk. Hij komt vertellen over slapen en dromen.

In hun slaap krijgen mensen te maken met allerlei slaapfasen en daarmee ook met allerlei dromen. Fijne dromen, angstige dromen, slaapwandelen, het hoort er allemaal bij. En dus valt er genoeg over te vertellen. Jan Huisman is een van de huisartsen in de

dokterspraktijk Het Doktershuis aan de Nicolaas Beetslaan.

Daarnaast is hij actief als voorzitter van de Zorggroep Ridderkerk, waarin de Ridderkerkse huisartsen samenwerken. Ook geeft hij scholing aan - onder andere - doktersassistenten. Huisman blijkt echter ook goed te kunnen vertellen. Het belooft daarom een interessante middag te worden.

De bijeenkomst wordt gehouden in de Christus is Koningkerk, Juliana van Stolbergstraat 44 in Slikkerveer, van 14.00 tot 16.00 uur. Men hoeft niet persé lid te zijn van de ANBO-PCOB. Iedereen is welkom. Er wordt wel een bijdrage gevraagd voor de gemaakte kosten als zaalhuur, koffie en dergelijke. ANBO-PCOB leden betalen € 3,00. Overige bezoekers € 5,00.

Lida Saaij, PCOB

JOP

In de Kerstdienst

Op 25 december, Kerst, is er nevendienst.

De Adventstijd is bijna voorbij. Elke dag konden jullie iets uit het Adventsboekje doen of lezen! In de kerk werden verhalen over hoop verteld aan elkaar, dat hebben jullie wel gehoord de eerste zondag. En als het Kerst is geweest, is het goed om elkaar verhalen over hoop te blijven vertellen. Dat is niet altijd gemakkelijk, zeker niet als je hoort en ziet wat er in onze wereld niet goed gaat. Juist daarom is het goed om elkaar verhalen te vertellen waar je blij van kunt worden. Help je mee om dit te blijven doen?

Ook is er nevendienst op 5 januari, zijn jullie er dan? Even opletten: deze kerkdienst begint om 10.00 uur. Voordat de kerkdienst begint kunnen we elkaar een goed nieuwjaar wensen en natuurlijk koffie drinken en limonade!

Het is dan nog vakantie, toch?

Fijne kerstvakantie!

Op 15 december was er een **gezinsontmoeting** in de Levensbron met als thema Stralend Licht. Iedereen die kwam kon marshmallows roosteren boven een vuurtje, een lantaarntje maken, meebouwen aan de kerststal, een sneeuwbol maken en nog meer. Na de viering

waarin een mooi verhaal over Kerst verteld werd, kon iedereen aanschuiven voor het kerstdiner.

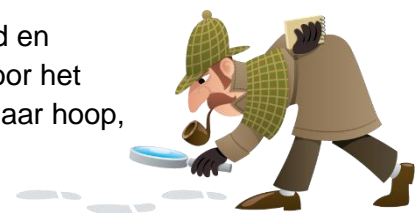
De dag voor Kerst is er weer de **Kerstherberg**, zijn jullie er weer bij?! Dominee Ria gaat hem openen en als je er bent kun je haar vast wel even helpen!

Jullie herinneren je vast nog wel van vorig jaar dat er weer van alles te knutselen is, dat is er dit jaar ook weer, net als de kerstpubquiz,

waar jullie ook aan mee kunnen doen.

In de Groene zaal gaan we allemaal spelletjes neerzetten, speelgoed en tekenspullen. Als je wilt kun je daar samen spelen. Wat we dit jaar voor het eerst doen: een speurtocht speciaal voor jullie! Niet een speurtocht naar hoop, daar mag je natuurlijk altijd naar zoeken, maar een andere!

Ben jij erbij?

We wensen jullie helemaal mooie feestdagen toe en een gezellig oud en nieuw!

Femke en Janny

De leukste bladzijde

Kerstlichtje maken

Je hebt hiervoor nodig: 2 sterren van golfkarton of kerstkarton. Knip 2 keer een ster van dezelfde grootte. Leg ze verspringend op elkaar en lijm ze vast.

Als je karton hebt gebruikt dat een kleur heeft kun je de sterren ook versieren. Knip een strookje papier dat net zo breed is als je waxinelichtje en plak dit met dubbelzijdig plakband om het waxinelichtje.

Zet het waxinelichtje in het midden van de sterren vast met dubbelzijdig plakband. En klaar is je ster: laat hem maar stralen!

Een kerstboom op je bord?!

Wat heb je hiervoor nodig: twee komkommers, gewassen en in plakken van 1,5 cm gesneden. Roomkaas op het schijfje komkommer spuiten, een half kerstomaatje er op, en dan een mooie vorm kerstboom maken. De piek is een blokje kaas, gesneden of uitgestoken in een stervorm. De voet van de kerstboom kunnen toastjes zijn, bijvoorbeeld Sultana's met tomaten crème er tussen. Het ziet er heerlijk en feestelijk uit.

Raadseltjes

1. Ik ben een oneven getal. Haal je er een letter af dan word ik even. Welk getal ben ik?
2. Door welke uitvinding kan je door de dikste muren heen kijken?
3. Wat kan de wereld rondreizen terwijl het in de hoek blijft?
4. Wat staat er aan het eind van de regenboog?

Mopjes

Wat kan één koe niet, maar twee koeien wel?

Antwoord: één koe kan niet achter elkaar lopen, twee koeien kunnen dat wel.

Een man wordt beschuldigd van diefstal. Hij moet naar de rechter.

Rechter: "Hoe komt u aan al die nieuwe kerstspullen?"

Man: "Ik heb heel vroeg kerstinkopen gedaan."

Rechter: "Hoe vroeg dan?"

Man: "Een uur voordat de winkel openging!"

Een vrouw wil een kasteel kopen. Ze vraagt aan de oude

kasteelheer: "Ik heb gehoord dat het hier spookt. Klopt dat?"

Kasteelheer: "Nee, ik zou het zeker weten als het wel zo was.

Want ik woon hier tenslotte al 250 jaar."

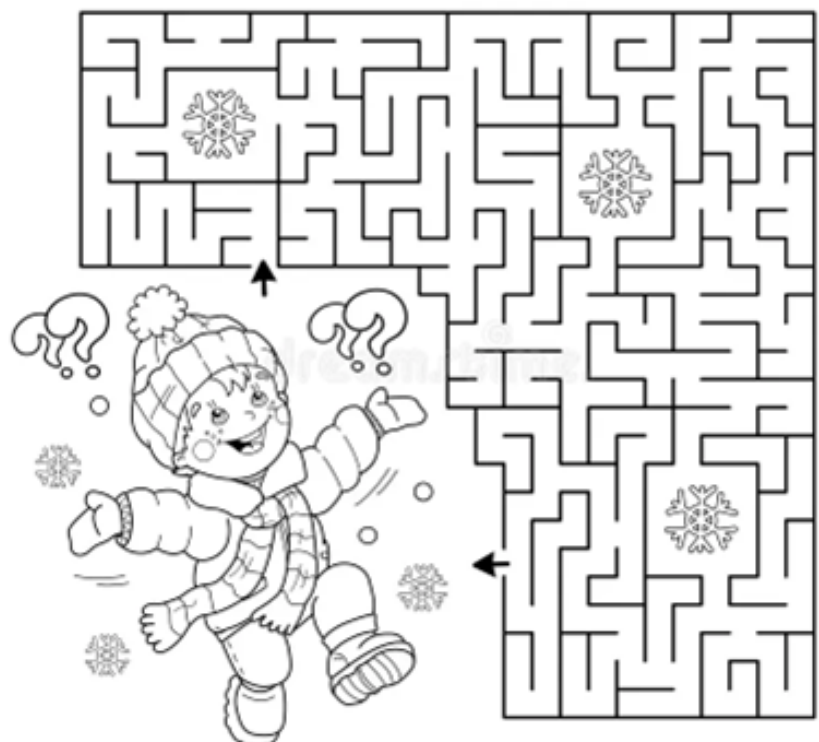

Een man eet soep in een restaurant. Hij zegt: "Ober, er drijft een bril in mijn soep!"

"Hoezo," zegt de ober. "Ik zie niks!"

Antwoorden raadseltjes: 1. (z)even 2. Het raam. 3 een postzegel. 4. De letter G

Doolhof, loop langs alle sneeuwvlokken naar de uitgang.

Groeten van Janny en Paul

Contactpersonen Protestantse Gemeente te Bolnes

Pastor / Kerkelijk werker	Vacant	
Voorzitter Kerkenraad	Dhr. H.P. (Henk) den Breejen e-mail: voorzitter@pgbolnes.nl	010-4790357
Scriba	Mw. W. (Wil) Wendrich e-mail: scriba@pgbolnes.nl	0180-487050
Voorzitter C.v.K.	Dhr. J. (Jan) Luijendijk e-mail: janluijendijk256@gmail.com	0180-416731
Penningmeester C.v.K.	Dhr. J. (Joost) Trouw e-mail: jtrouw@hetnet.nl	0180-415062
Voorzitter Diaconie	Mw. M. (Marjon) Koers - Hoogendijk e-mail: marjonhoogendijk@hotmail.com	06-22319542
Penningmeester Diaconie	Mw. M. (Marit) Leertouwer-Luijendijk e-mail: maritleertouwer@hotmail.com	0180-416546 06-27212389
Contactpersoon W.E.D.	Mw. J. (Janny) van der Voort e-mail: vandervoortromeijn@gmail.com	0180-414101
Jeugd	Mw. J. (Janny) van der Voort e-mail: vandervoortromeijn@gmail.com	0180-414101
Kerk en Israël	Dhr. P. (Peter) van der Graaf	0180-413859
Coördinator zalenverhuur	Mw. M. (Marit) Leertouwer-Luijendijk e-mail: beheer@pgbolnes.nl	0180-416546 06-27212389
Kerk aan de Maas	Dhr. B. (Bas) Geelhoed e-mail: basgeelhoed52@gmail.com	0180-413552
Ouderenvervoer en Preekvoorziening	Mw. T. (Truus) Luijendijk e-mail: truusluijendijk@hotmail.com	0180-416731
Contactpersoon Beeld & Geluid	Dhr. P. (Paul) van der Voort e-mail: beamerteam.pgbolnes@gmail.com	06-48088604
Coördinatie kosten en Kerkelijk Bureau	Mw. W. (Winy) van der Pijl e-mail: winyvanderpijl@outlook.com	0180-410008 06-29030652

Adresgegevens & website

Protestantse Gemeente te Bolnes, Pretoriusstraat 56, 2987 AK Ridderkerk
0180-418508 www.pgbolnes.nl

Bestellen collectebonnen

Dhr. J. (Joost) Trouw, tel. 0180-415062 Mw. A.E. (Annemarie) Tamerius, tel. 0180-416135
ING bank NL 27 INGB 0000 0120 47 t.n.v. Protestantse Gemeente te Bolnes

Bankrekeningnummers

Kerk ING bank NL 27 INGB 0000 0120 47 t.n.v. Protestantse Gemeente te Bolnes
Diaconie Rabobank NL14 RABO 0373 7451 68 t.n.v. Diaconie Protestantse Gemeente te Bolnes
ANBI PG te Bolnes RSIN 824137528 ANBI Diaconie PG te Bolnes RSIN 824137590

Vertrouwenspersonen

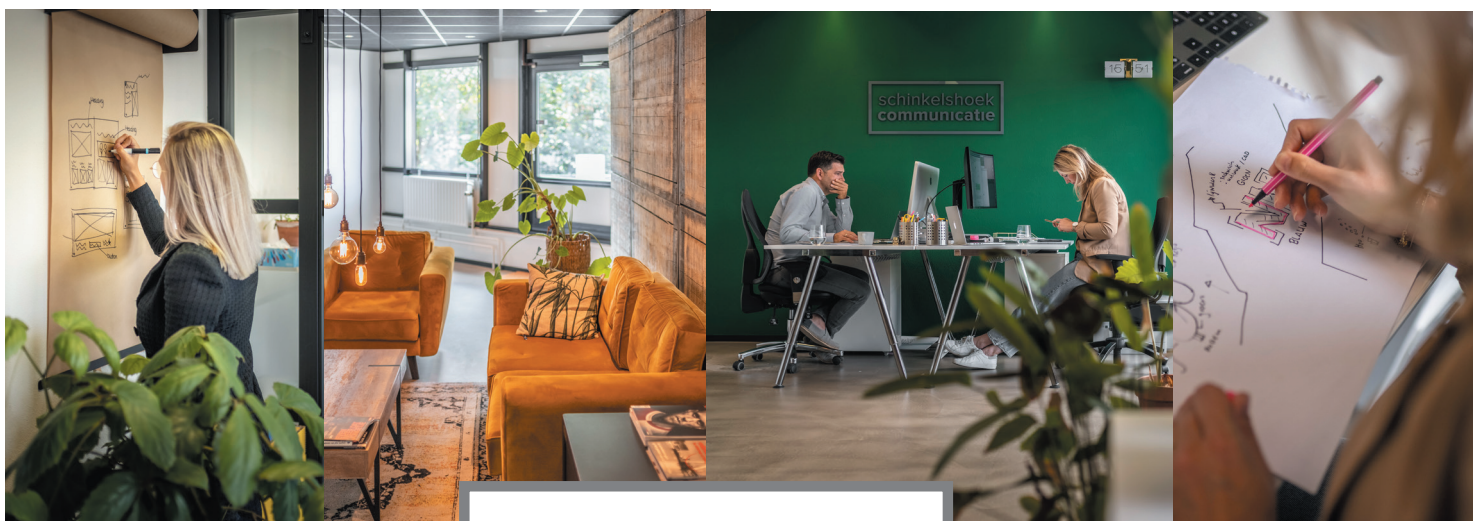
Dhr. R. Barnard, r.e.barnard@kpnmail.nl, 06-53519388 / 0180-427682
Mevr. C. Jongenotter, 06-22980804

C o n t a c t p e r s o n e n

Leertouwer

financiële diensten

- JAARREKENING
- BELASTINGEN
- COMMERCIËEL ADVIES

schinkelshoek
communicatie

marketingconcepten | vormgeving | producties

Kérastase Kapper

Haarmode Meyer

Creativiteit in actuele haarmode

**Dames op afspraak
Heren zonder afspraak**

Amerstraat 32
Winkelcentrum Bolnes-Zuid
0180 - 411830

KÉRASTASE
PARIS

**WERELD
WINKEL**
de fairtrade cadeauwinkel

Wereldwinkel Ridderkerk | Dillenburgplein 50
www.wereldwinkelridderkerk.nl

Autobedrijf Van Splunder
Ridderkerk